

# Detaljplan för Tallstigen och Dunshult 5:1 m.fl.

## Samrådsredogörelse

Upprättad 2021-04-12

Dnr PLAN.2019.26

Sektor samhällsbyggnad



## INNEHÅLL

HUR SAMRÅDET HAR BEDRIVITS	4
INKOMNA YTTRANDE OCH BEMÖTANDE	6
Länsstyrelsen	6
Länsstyrelsen Västra Götalands län	
Lantmäterimyndigheten	9
Kommunala Lantmäterimyndigheten i Skövde	
Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund	10
Sektor service	
Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)	
Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)	
Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)	
Skövde Energi (kraftvärme)	
Övriga remissinstanser	12
PostNord	
Trafikverket	
Vattenfall Eldistribution AB	
Västarvet	
Västtrafik AB	
Sakägare och övriga	15
Fastighet Dunshult 10:22	
Fastighet Dunshult 10:23	
Fastighet Dunshult 10:25	
Fastighet Dunshult 10:30	
Fastighet Frösve 2:66, 2:68, 2:69, 2:70, 2:72 och 13:27 (sakägare)	
Fastighet Dunshult 10:7, 10:8 och 12:42 samt Frösve 13:22, 13:25 och 33:6 (övriga)	
SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	23
KVARSTÅENDE SYNPKTER	24
Sakägare	
Övriga	

## HUR SAMRÅDET HAR BEDRIVITS

Kommunstyrelsen beslutade 2020-03-09 § 34/20 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att upprätta förslag till detaljplan för Tallstigen och Dunshult 5:1 m.fl.

Samråd har hållits mellan den 12 juni - 6 augusti 2020. Inbjudan har skickats ut med post den 10 juni till fastighetsägare enligt upprättad fastighetsförteckning, daterad 2020-06-01. Kungörelse om samråd utsändes den 11 juni via e-post till berörda kommunala nämnder, sektorer, råd och bolag samt till remissinstanser enligt nedan.

Kungörelse kring samrådet infördes den 12 juni i SLA.

Planhandlingarna har under samrådstiden funnits utställda i stadshusets entréplan, Stöpens bibliotek samt på Skövde kommuns hemsida. Sista dag för att lämna synpunkter har varit den 6 augusti 2020.

De remissinstanser som beretts tillfälle att yttra sig redovisas i matrisen på sidan 5.

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
<b>Länsstyrelsen</b>		x	
<b>Lantmäterimyndigheten i Skövde</b>		x	
<b>Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund</b>			
Barn- och utbildningsnämnd			
Kultur- och fritidsnämnd	x		
Servicenämnd		x	
Socialnämnd			
Vård- och omsorgsnämnd			
Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)		x	
Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)		x	
Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)		x	
AB Skövdebostäder			
Skövde Energi AB		x	
Skövde Flygplats AB	x		
SkövdeNät AB			
<b>Kommunala råd</b>			
Brottsförebyggande rådet			
Kommunala pensionärsrådet			
Rådet för funktionshinderfrågor			
<b>Övriga remissinstanser</b>			
Försvarsmakten			
Hyresgästföreningen			
Luftfartsverket	x		
Naturskyddsföreningen i Skövde			
Polismyndigheten			
PostNord		x	
Skanova	x		
Skövde Näring			
Trafikverket region Väst	x		
Vattenfall Eldistribution AB		x	

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
Västarvet	x		
Västergötlands museum			
Västtrafik AB		x	
<b>Sakägare</b>		4	6
<b>Övriga</b>			6
<b>Sammanräkning</b>	6	14	12

## INKOMNA YTTRANDE OCH BEMÖTANDEN

Nedan följer en sammanfattning av inkomna skrivelser med anmärkning, synpunkt och/eller erinran. Hela skrivelser, stycken eller citat redovisas i kursiv stil. Sektor samhällsbyggnads bemötande av skrivelserna markeras med grå ruta.

### LÄNSSTYRELSEN

Länsstyrelsen Västra Götalands län  
Yttrandet i sin helhet:

#### Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen lämnar följande bedömning enligt 5 kap 14 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Planen möjliggör en framtida utveckling av Stöpen-skolan. I befintlig detaljplan begränsas möjligheterna att bygga ut skolan. Byggrätten för Dunshult 6:1 där ICA Nära är beläget får en utökad byggrätt och markanvändningen ändras från handelsändamål till centrumändamål. Vilket möjliggör förutom handel, även service, samlingslokaler och annan typ av verksamhet som bör ligga centralt eller vara lätta att nå.

Planen möjliggör även att radhustomterna mot Stöpenskolans fastighet inom Råfsaregränd kan utökas något.

Länsstyrelsen anser det positivt att kommunen genom en detaljplan medverkar till att befintlig skolan får större och bättre möjlighet till att hantera flera elever i tätorten och att flera bostäder byggs till, kollektivtrafiken förbättras och centrumverksamheten utökas. Länsstyrelsen har dock en del synpunkter på planförslaget som ska beaktas och hanteras bättre i det fortsatta arbetet med planområdet, enligt nedan.

#### Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som berör hälsa/säkerhet, översvämning, måste lösas på ett tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan för att ett antagande inte skall prövas av Länsstyrelsen.

#### Motiv för bedömningen

Prövningsgrunder redovisar Länsstyrelsens synpunkter vilka ska uppfyllas för att det antagna planförslaget inte ska riskera överprövning. Råd och synpunkter handlar om anvisningar för att planförslaget ska uppfylla lagstiftningens krav.

#### Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10§

Enligt 11 kap. 10 § ska Länsstyrelsen överpröva kommunens antagandebeslut av en plan eller områdesbestämmelser om dessa kan antas strida mot någon av de fem prövningsgrunderna.

#### Hälsa och säkerhet

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen belyser vikten av klimatanpassning i planförslaget och att kommunen ser tänkbara lösningar.

För att kunna bedöma bebyggelsens lämplighet och att säkerställa utformningen av riskreducerande åtgärder, bedömer Länsstyrelsen dock att följande synpunkter måste beaktas. Dessa punkter är prövningsgrundande.

- En utredning av konsekvenserna av ett skyfall behöver redovisas. Där ska också planens eventuella påverkan på området utanför planområdet ingå. Hänsyn bör i denna utredning också tas till påverkan för befintlig bebyggelse, i syfte att minska sårbarheten för eventuella översvämningar i hela området. Som kommunen beskriver är det ett klimatanpassat 100-årsregn som bör vara utgångspunkten när det gäller bostadsbebyggelsen.
- Skyddsvärdet för såväl skola som de tekniska anläggningarna kan antas vara höga, vilket behöver beaktas och vid behov hanteras genom riskreducerande åtgärder. Beroende på det av kommunen bedömda skyddsvärdet (samhällsviktig verksamhet) i dessa anläggningar kan ett allvarigare regn än 100-årsregnet vara nödvändigt att studera. En värdering av detta bör beskrivas.
- Åtgärder som behövs för att minska risken till följd av översvämning måste införas som planbestämmelser på plankarta. Om åtgärderna behöver införas innan bygglov ges ska det framgå på plankartan.

- *Kommunen nämner att ny gata bör utformas så att vatten kan avledas via denna. Under en översvämning behöver byggnader dock kunna utrymmas och räddningstjänst behöver ha möjlighet att komma fram. Detta måste beaktas vid framtagandet av riskreducerande åtgärder.*
- *Länsstyrelsen anser att dagvattenhanteringen bör utredas innan bygglovsskedet för att säkerställa att det finns tillräckliga ytor reserverade för lokalt omhändertagande av dagvatten. Dagvattenhanteringen bör också relateras till klimatförändringar och skyfall, anläggningen bör vara dimensionerad för att kunna fördröja även höga flöden som bedöms bli mer frekventa i framtiden. Plankartan som den ser ut saknar utrymme för detta ändamål. Om fördröjning eller översilningsytor planeras utanför planområdet bör detta säkerställas genom bestämmelser eller liknande.*
- *Ny bostadsbebyggelse inom den norra delen av planområdet innebär bland annat att mer trafik dras in i området med ökad risk för olyckor och spill inom vattenskyddsområdet. Denna fråga bör belysas i den fortsatta planprocessen.*

### **Råd enligt PBL och MB**

*Enligt 5 kap 14 § PBL är en av Länsstyrelsens uppgifter under samrådet att särskilt ge råd om tillämpningen av 2 kapitlet PBL och bestämmelserna i lagen i övrigt om det behövs från allmän synpunkt. (utökat, efter 1 januari 2015)*

*Plan och bygglagen (2010:900) anger i 2 kap att planläggning enligt denna lag ska ske med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter, bl.a. genom en långsiktigt god hushållning med mark, vatten, energi och råvaror samt goda miljöförhållanden i övrigt.*

### **Förhållande till ÖP**

*I ÖP 2025 utpekas fastigheten Dunshult 6:1 (där ICA Nära finns) samt norra delen av planområdet som område för pågående markanvändning. Den södra delen av planområdet utpekas för service. Norr om planområdet utpekas marken som område för befintliga bostäder.*

*Länsstyrelsen likväl kommunen bedömer att planförslaget är förenligt med och följer intentionerna med ÖP 2025.*

### Naturmiljö

*Länsstyrelsen anser det positivt att de flesta träden inom planområdet kommer att bevaras samt att träd skyddas med planbestämmelse.*

*Om träd som står i allé måste tas ner eller riskerar att skadas ska dispens från biotopskyddsbestämmelserna sökas hos Länsstyrelsen.*

### Kulturmiljö

*Planområdet ligger precis intill utpekat särskilt värdefullt område, Tallstigen, enligt kommunens kulturmiljöunderlag. Planbeskrivningen redogör för underlagets innehåll via värdemotivering och karaktärsdrag. Länsstyrelsen vill uppmanera kommunen att utveckla planbeskrivningen något kring hur planen förhåller sig till dessa värden och karaktärsdrag via ställningstagande och motiv samt vilka konsekvenser detta får och eventuell hänsyn/kompensation som genomförs.*

*Exempelvis har planen ett par anpassningsambitioner via placering i egenskapsgräns, takvinklar, kulörer på tak, visst skydd av träd samt gång- och cykelstråk mm. Denna anpassning konstateras kortfattat i allmänna ordalag under avsnittet, Planerad bebyggelse, och med fördel utvecklas detta vidare enligt ovan.*

*Faktorer att utgå ifrån kan exempelvis vara, markanvändning (funktioner), placering, skala, volymer, utformning, material och kulörer mm. Några konkreta exempel som kommunen med fördel skulle kunna fundera något vidare kring gällande de övriga allmänna kulturvärdena är skalan/höjderna samt centrumfunktionens och skolans koppling till grönområdet.*

*Detta då två hela våningar upplevs något främmande inom området, och ett grönområdes placering i direkt samband med centrumfunktion och skola var vanligt i dessa 60- och 70-talsområden, så även här, som en medveten planering för god livsmiljö – gestaltad livsmiljö. Eventuellt skulle kommunen kunna justera höjden något för att tillåta generös 1 - 1 1/2-plans bebyggelse men undvika 2 hela plan och där det bedöms lämpligt även souterräng, samt även se över möjligheten att stärka sambandet till naturområdet mot öster för att så långt möjligt bibehålla denna karaktäristiska kvalitet/egenskap inom området.*

## Undersökningssamråd

*Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen delar kommunens åsikt, således behöver inte en miljökonsekvensbeskrivning tas fram.*

## Synpunkter i övrigt

*Länsstyrelsen har i övrigt inga ytterligare synpunkter att tillföra planen.*

Bemötande och kommentarer:

### Hälsa och säkerhet

Planbeskrivningens rubrik "Klimatanpassningsåtgärder" kompletteras med resultatet från Dagvatten- och skyfallsutredningen för Tallstigen och Dunshult 5:1 m.fl., COWI, 2021-03-08 (bilaga F). Utredningen redovisar konsekvenserna av skyfall (100- och 400-årsregn). Utredningen belyser konsekvenserna både inom och utanför planområdet, både för nyetablering och befintlig bebyggelse.

Planbeskrivningens rubrik "Klimatanpassningsåtgärder" kompletteras med en bedömning av de riskreducerande åtgärder som Skövde kommun anser nödvändiga för att hantera tillgänglighet till samhällsviktiga verksamheter. Plankartan utökas exempelvis med en yta för damm i södra delen av planområdet.

Huvuddelen av de klimatanpassningsåtgärder som föreslås i dagvatten och skyfallsutredningen regleras inte med planbestämmelser. Planbeskrivningen beskriver lösningar som är möjliga att utföra i samband med ny exploatering. Sektor samhällsbyggnad har gjort en avvägning mellan att projektera och detaljstudera varje lösning för att reglera med planbestämmelser eller att möjliggöra för framtida lösningar genom att låta detaljplanen vara mer öppen för nyskapande lösningar i framtiden. Exempelvis har nya byggnaders höjdsättning tillsammans med dagvatten och skyfallsutredningen utgjort underlag för höjdsättning av färdigt golv i detaljplanen. Dagvatten och skyfallsutredningens rekommendation är att bebyggelse placeras +80,60 inom södra delen av kvartersmarken för radhusbebyggelse. Planbestämmelse reglerar lägsta nivå för färdigt golv till +80,80, högre än allmän platsmark (+80,70). Bilaga H visar hur gatumarken inom

kvartersmark placeras lägre än radhusbebyggelsen och att gatan leder vatten mellan radhusen i söder mot yta lämplig för fördröjning i bostadskvarterets södra del. Projekterad nivå för färdigt golv är högre än planbestämmelsens lägsta nivå för färdigt golv. Plankartan har kompletterats med planbestämmelse  $b_3$  - att lägsta nivå för färdigt golv ska vara 80,80 meter över nollplanet inom kvartersmark för radhusbebyggelse. Planbestämmelse som reglerar allmän platsmark såsom plushöjd på GATA<sub>1</sub> samt damm har införts för att möjliggöra för skyddsåtgärder i händelse av skyfall.

Planbeskrivningens rubrik "Klimatanpassningsåtgärder" beskriver att befintlig gång- och cykelväg norr om Stöpenskolan kan utformas för att möjliggöra att skyfall leds mot Luttran. Dagvatten och skyfallsutredningen konstaterar att inga tillfartsvägar som ska nyttjas av räddningstjänsten påverkas vid skyfall.

Den geotekniska utredningen för planområdet har kompletterats med ytor lämpliga för infiltration. En översiktlig dagvattenhanteringsplan som visar på hur dagvattnet inom området avses lösas ska upprättas och godkännas av VA-huvudmannen i samband med byggsamrådet. Planbeskrivningens rubrik "Klimatanpassningsåtgärder" och "Dagvatten" uppdateras med hur omhändertagande av dagvatten ska gå till utifrån dagvatten och skyfallsutredningen samt riskbedömning för vattentäkt. Planbestämmelsen  $b_4$  anger lämplig yta för fördröjning av dagvatten för att synliggöra ytor inom kvartersmark. Plankartan utökas med en yta för damm i södra delen av planområdet. Genom att reglera allmän platsmark med planbestämmelsen "damm<sub>1</sub>" säkerställs en översvämningssyta vid skyfall i en identifierad lågpunkt. Dammen kommer att ha en mjuk skålning med ett maximalt djup på en meter och fyllas med vatten vid skyfall. Naturmarken nordost om planområdet kommer att vara en naturlig översvämningssyta öster om ny kvartersmark för bostäder. Naturmarken exkluderas ur planen då ytan är placerad inom inre skyddsområde för vattentäkt och har befintlig vegetation som gör större nytta om den inte tas ner. Ytan är detaljplanelagd som allmän platsmark för parkmark i befintlig detaljplan.



En riskbedömning för vattentäkten (Sweco, 2021-03-04) biläggs planhandlingarna, bilaga G. Planbeskrivningen kompletteras under rubrik "Skyddsområde för vattentäkt" med att särskilda skyddsföreskrifter för anläggningsarbeten ska följas vid markarbeten inom skyddszon för vattentäkten.

### **Naturmiljö**

Plankartan uppdateras med nya formuleringar kring bevarandet av träd. Planbestämmelsen  $f_2$  reglerar att befintlig trädrad ska bevaras i sin karaktär och utformning. Syftet med planbestämmelsen är att bevara dagens vegetationsstruktur som trädraden bidrar med genom att rama in Tallstigen samt att bidra med klimatreglerande effekter såsom skugga och dagvattenhantering.

Skövde kommuns stadsträdgårdsmästare bedömer att inga träd berörs av det generella biotopskyddet för allé eller av särskilt skyddsvärda träd.

### **Kulturmiljö**

Planbeskrivningen kompletteras under rubrik "Fornlämningar och kulturmiljöer" med ställningstagande och motiv samt vilka konsekvenser dessa får för befintliga kulturmiljövärden och karaktärsdrag som finns inom Tallstigen. Planbestämmelsernas koppling till det hänsynstagande och den anpassning till kulturmiljövärdena förtydligas även under rubriken "Planerad bebyggelse".

Sektor samhällsbyggnad bedömer att ny exploatering kommer att bidra till en hållbar vidareutveckling av befintliga kvaliteter i området. Detaljplanen säkerställer att den för tiden karaktäristiska parken får fortsätta vara en del av den befintliga strukturen. Befintliga stråk kopplas till nya för att säkra allmänhetens tillgänglighet till området. Detta förstärks ytterligare med fler gröna kopplingar som allmän platsmark.

Detaljplanen möjliggör för en förtätning med bostäder för äldre som kommer att ha närhet till centrumfunktioner såsom kollektivtrafik, handel och vårdfunktioner. Strukturen inom planområdet följer befintlig bebyggelse i både skala och i placering av byggrätter. Sektor samhällsbyggnad bedömer att detaljplanen kommer att bidra med funktioner som kommer att berika platsen. Nya bo-

städer anpassas efter kulturmiljövärden genom de planbestämmelser som är införda i detaljplanen.

Förslag till detaljplan möjliggör för bebyggelse i två våningar, vilket är samma byggrätt som angränsande bostadsbebyggelse har (gällande planbestämmelser inom planområdet).

Det är inte aktuellt att möjliggöra för souterränghus då den geotekniska undersökningen bedömer källare som mindre lämpligt. Plankartan kompletteras med bestämmelsen  $b_1$  - källare får inte finnas inom kvartersmark för bostäder.

## **LANTMÄTERIMYNDIGHETEN**

### *Kommunala Lantmäterimyndigheten i Skövde*

#### **Karta:**

*Bestämmelsen b är svår att kontrollera om det efterföljs med 75 % av ett område som är svårt att mäta utan en exakt cadfil.*

*Lantmäterimyndigheten avråder att använda x-område. Området som utgörs av x-område är det enda tillträdet till ett grönområde, så varför inte göra området som GC väg och allmänplatsmark? Vad är motivet till att använda x?*

*Vid en anblick på kartan i PDF format ser gränsen mellan S och Gång Cykel i söder ut att vara en radie. Lantmäterimyndigheten undviker att bilda fastighetsgränser som radier.*

#### **Beskrivning:**

*Under planens huvuddrag anges att mark ska gå från allmänplats till kvartersmark, man kan nämna att mark även överförs från kvarter till allmän.*

#### Fastighetsrättsliga frågor

*Stycket heter fastighetsrättsliga frågor och sedan kommer en rad konstaterande utan frågeställning eller lösning.*

*Första stycket har förmodligen blivit fel. Man redogör inte vad som kommer hända med fastigheterna öster om tallstigen utan bara konstaterar att de tagit mark. De kommer ju inte påverkas av planen då de ligger utanför.*

*Radhusen tas upp och man konstaterar att de kan få köpa mark, men vad händer här med de som inte vill köpa?*

*Dunshult 5:3 har en tomträtt enligt stycket men vad händer här när fastigheten ska utökas? Ska tomträten utökas eller ska de få köpa marken?*

#### Fastighetsbildning

*Man bör kommentera att de två servitut som idag gäller till förmån för Dunshult 5:3 kommer ändras i och med att fastigheten utökas.*

*Det står i ett stycke att ansökan görs hos lantmäteriet vilket förvisso är sant men kanske kan stå någon annanstans då det gäller för samtliga åtgärder.*

*Om man nu ska ha ett x området bör det framgå i detta stycke att servitut för vägen ska bildas för att gälla.*

#### Gemensamhetsanläggning

*Dunshult ga1 och ga2 ligger idag på hela fastigheterna Dunshult 10:21-10:31. Eventuellt bör gemensamhetsanläggningen utökas på området som tillförs fastigheterna. Detta görs i så fall genom en omprövning. Detta är inget tvång men man kan kommentera att möjligheten finns om så önskas.*

#### Allmänt

*Hela området som busshållplatsen står på ändras till GATA enligt kartan. Ska inte större delen fortsätta vara GC väg? Det är väl aktuellt för bilar att svänga in först efter busshållplatsen?*

Bemötande och kommentarer:

#### **Karta**

Planbestämmelsen b<sub>2</sub> justeras till att 6000 kvadratmeter av marken ska vara genomsläpplig.

Området markerat med x ändras till allmän platsmark med användningen PARK.

Plankartan innehåller inga gränser med radie.

#### **Beskrivning**

Planbeskrivningen kompletteras med text som beskriver att kvartersmark övergår till allmän platsmark under rubriken "Planens huvudrag".

Planbeskrivningen förtydligas under rubriken "Fastighetsrättsliga frågor".

Planbeskrivningen förtydligas under rubriken "Organisatoriska frågor" och "Fastighetsrättsliga frågor" gällande försäljning och skötsel av mark längs Räfsaregränd.

Skrivelsen under rubrik "Fastighetsrättsliga frågor" i planbeskrivningen justeras till att detaljplanen möjliggör en utökning av tomträten för fastighet Dunshult 5:3. En förändring av tomträten sker först när verksamhetsutövaren behöver utöka sitt område.

Planbeskrivningen kompletteras med en beskrivning av servituten till förmån för Dunshult 5:3, under rubrik "Servitut". Där beskrivs även vad som gäller vid en utökning av fastigheten Dunshult 5:3.

Meningen om att ansökan om fastighetsregleringar görs hos Lantmäteriet flyttas till ett eget stycke under rubriken "Fastighetsrättsliga frågor".

Området markerat med x ändras till allmän platsmark med användningen PARK.

Fastigheterna Dunshult 10:21-10:34 berörs av gemensamhetsanläggningen ga:1. Fastigheterna Dunshult 10:21-10:27 berörs av gemensamhetsanläggning Dunshult ga:2. Fastighetsägarna till berörda fastigheter har möjlighet att köpa till mark till sin fastighet. Under rubriken "Gemensamhetsanläggning" kompletteras texten med att gemensamhetsanläggningen kan utökas på tillförd mark, om så önskas, samt att det görs genom en omprövning.

Planbestämmelsen GATA<sub>1</sub> ersätts med GCVÄG och kompletteras med en förklaring om vad som ingår i bestämmelsen under rubrik "Gator och trafik".

## **KOMMUNALA NÄMNDER, BOLAG OCH KOMMUNALFÖRBUND**

### *Sektor service*

*Sektor service har tagit del av handlingarna och tillstyrker planen.*

*Om den geotekniska utredningen visar att marken är lämplig för infiltration tycker vi det vore lämpligt*

att sätta någon form av reglering så detta kommer till stånd. Både för att minska avrinningen till Luttran och för att bibehålla grundvattenbildningen.

Yttrande lämnat med stöd av §1.9 i servicenämndens delegationsordning, SEN2019.0019.

#### Bemötande och kommentarer:

Den geotekniska undersökningen biläggs planhandlingarna. Förutsättningarna för lokalt omhändertagande av dagvatten varierar inom området. Under rubriken "Dagvatten" beskrivs vilka åtgärder som är mest lämpliga inom planområdet, bland annat fördröjning kopplade till täta magasin. Planbestämmelsen b<sub>4</sub> anger lämplig yta för fördröjning av dagvatten inom kvartersmark.

#### Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)

Gällande sophämtning för ovanstående vill vi framhålla följande för att uppfylla reglerna i renhållningsföreskrifter.

För genomförande av soptömning ska vägen till hämtningsplatsen ha en fri höjd på minst 3,65 meter, ha en fri bredd på minst 3 meter samt ha en bärighet för ett fordon på 18 ton. Vid hämtningsplatsen ska yta finnas med en bredd på minst 4,5 meter, fri längd på minst 14 meter samt ha en fri höjd på minst 5 meter. För återvändsgator ska det finnas en vändyta med diameter 18 meter samt en fri remsa på ca 1,5 meter utanför vändytan.

#### Bemötande och kommentarer:

Fri höjd och fri bredd enligt önskemål är möjligt att uppföra enligt detaljplanen. Bärigheten på gatan ska följa rekommendationer, vilket följs upp i bygglovsskedet.

Detaljplanen möjliggör för önskad bredd, längd och höjd vid hämtningsplatsen.

Detaljplanen möjliggör uppförandet av en vändyta med fri remsa utanför vändytan enligt AÖS önskemål.

#### Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)

Räddningstjänsten avger följande yttrande i aktuellt ärende: Räddningstjänsten åtkomlighet med räddningsfordon i området ska säkerställas.

#### Bemötande och kommentarer:

Detaljplanen möjliggör för åtkomlighet med räddningsfordon, vilket även säkerställs under bygglovsskedet.

Dagvatten- och skyfallsutredning (bilaga F) bedömer att inga tillfartsvägar som ska nyttjas av räddningstjänsten påverkas vid skyfall.

#### Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att lämna följande synpunkter på förslaget:

1. Även Luttran och Stöpen – grundvatten har fastslagna miljö kvalitetsnormer (MKN).

2. Panncentral Stöpen är en anmälningspliktig verksamhet (C-anläggning) enligt miljöprövningsförordningen (2013:251). Anläggningen har bland annat fastställda riktvärden för luftemissioner.

Skälen för miljönämndens beslut:

1. I planbeskrivningen tas endast Ösan upp under rubriken "MKN för vatten". Enligt planbeskrivningen avvattnas planområdet via Luttran innan det når Ösan. Luttran har fastställda miljö kvalitetsnormer: måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status.

Planområdet berör även grundvattenförekomsten Stöpen – grundvatten, som har god kemisk grundvattenstatus och god kvantitativ status. Förekomsten utgör reservvattentäkt för Stöpen.

2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade 2004 om riktvärden för utsläpp av stoft, kväveoxider och kolmonoxid från Panncentral Stöpen. Emissionsmätningar sker vart tredje år. Vid senaste rapporterade mätningen 2017 överskreds riktvärdet för stoft något. Verksamheten har även villkor för buller.

#### Bemötande och kommentarer:

Planbeskrivningens rubrik "Miljö kvalitetsnormer" kompletteras med att planområdet berörs av grundvattenförekomsten Stöpen.

Planbeskrivningens rubrik Störningar - "Befintliga verksamheter" kompletteras med att panncentralen har villkor för buller samt att det finns fastställda riktvärden för luftemissioner.

*Skövde Energi (kraftvärme)*

*Kommentar till sid 21 planbeskrivning stycke varutransporter.*

*Ändra meningen som börjar med "i dagsläget kommer två" Förslag på ny formulering: Vid normaldrift kommer det minst två lastbilar med pellets i veckan. Leveransen av pellets sker vanligtvis under vardagar mellan kl 7-19 vilket sammanfaller med skolans verksamhetstider. Leveranser kan även ske under helger på vinterhalvåret.*

*Stycket som börjar med "norr om kvartersmark för teknisk anläggning finns möjlighet att skapa en ny....." önskar Skövde Energi (kraftvärme) stryks. Det behövs en utredning kring hur leveranserna till den tekniska anläggningen skall ske. Idag kan inte transporter med pellets vända runt inne på värdytan. Det är ett behov att kunna köra runt med lastbilen.*

*Kommentar till sid 24 planbeskrivning stycke teknisk försörjning.*

*Första meningen som börjar med "kan behövas ledningsrätt". SkövdeEnergi (kraftvärme) önskar att meningen istället lyder: Ledningsrätt behövs inom ytan norr om ..... Dvs det viktiga är att "kan" stryks.*

Bemötande och kommentarer:

Rubrikerna "Varutransporter" och "Teknisk försörjning" i planbeskrivningen har justerats enligt ovan.

Det finns en ledningsrätt inom Dunshult 5:1, planbeskrivningen uppdateras med denna information under rubriken "Ledningsrätt".

Efter samrådet har avstämning skett med Skövde Energi kring hur transporter till panncentralen (tekniska anläggningen) sker idag. Det framgick att pelletsbilen med släp måste backa för att ta sig från panncentralen vilket inte är trafiksäkert, särskilt med hänsyn till närheten till Stöpenskolans elever. Därför har en ny anslutning till fastigheterna studerats. Planen möjliggör en trafiksäker lösning. Illustration finns i planbeskrivningen under rubrik "Gator och trafik".

**ÖVRIGA REMISSINSTANSER***PostNord*

*PostNord har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är Postnord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. I denna roll representerar Postnord samtliga postoperatörer som är verksamma i det aktuella området.*

*Post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt, trafiksäkert och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare. För att det ska kunna genomföras i praktiken behöver utdelningen standardiseras.*

*Vid nybyggnation av villor/radhus och verksamhetsområden placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox på entréplan.*

*Kontakta PostNord i god tid på utdelningsförbattningar@postnord.com för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation.*

*En placering som inte är godkänd leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.*

Bemötande och kommentarer:

Planbeskrivningen kompletteras under rubriken "Genomförande av detaljplanen" med att PostNord ska godkänna placering och standarden på postmottagningsfunktionen och att tidig kontakt ska tas till PostNord vid nybyggnation. Radhusområdet kommer bestå av hyresradhus och ägas av det kommunala bostadsbolaget. En samlad placering av postlådor är möjlig i plan.

*Trafikverket*

*Trafikverket ser positivt på att kommunen planerar för bostäder i Stöpens tätort med närhet till service, skola och kollektivtrafik. Härigenom kan man minska bilberoendet och nå mål om en minskad klimatpåverkan.*

*Trafikverket har inte några synpunkter på detaljplanen.*

Bemötande och kommentarer:

Noterat.

### Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall har el-anläggningar inom och i närheten av området vilket visas av bifogade kartor. Ledningarnas läge i kartan är osäkert. Eftersom det är osäkert läge på flera av kablarna så har en inmätning beställts. Inmätningen är inte klar och kommer därför kompletteras i efterhand.

Inom kvartersmark så vill Vattenfall ha 4 meter brett u-område för 10 kV-kablar. Vattenfall föreslår att u-område ska få prickmark som egenskapsbestämelse. Vattenfall vill att plankartan ändras så att B (Bostäder) ersätt med u-område, se bifogad karta 3.

Vid arbete nära Vattenfalls ledningar ska bevakning beställas. Vid schaktningsarbeten skall kabelutsättning beställas.

Vattenfalls markförlagda kablar får inte byggas över och Vattenfalls anläggningar måste uppfylla det säkerhetsavstånd som framgår av El-säkerhetsverkets starkströmsföreskrifter. Befintliga el-anläggningar måste hållas tillgängliga under alla skeden av genomförandet. Kablar som kommer inom gatemark och parkering måste skyddas genom att kablar förläggs i rör.

Eventuell flytt/förändringar av befintliga elanläggningar utförs av Vattenfall, men bekostas av exploitören.

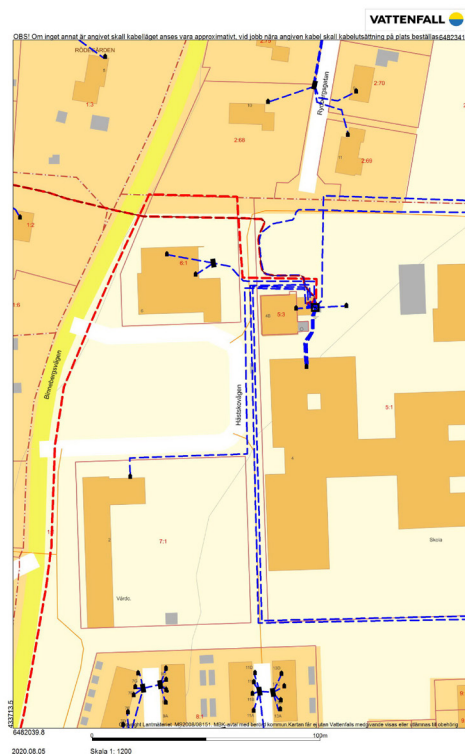
Enligt Nät 2012 K § 7.3 får inte byggnader uppföras, marknivån ändras, eller andra åtgärder vidtagas som äventyrar funktionen eller driften av nätägarrens anläggningar.

Vattenfall har den lokala elnätförsörjningen och nyanslutning beställs via Vattenfall eldistribution.

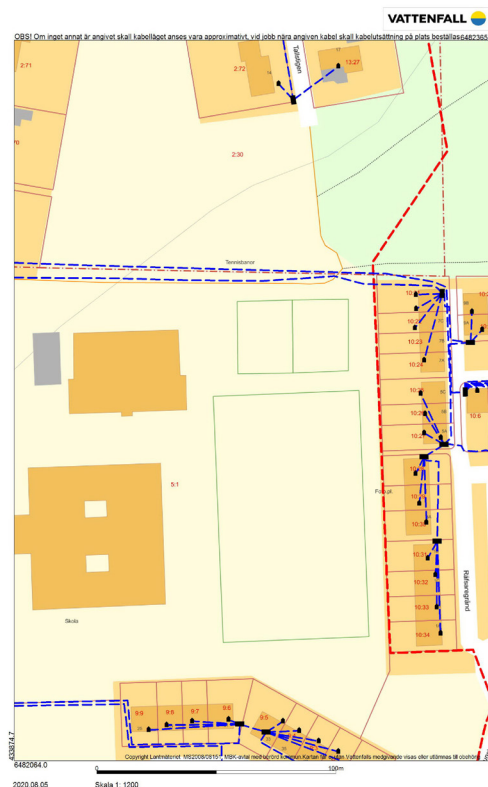
#### Bemötande och kommentarer:

Ledningarnas placering har mätts in efter samrådet och resultatet utgör underlag för nya u-områden.

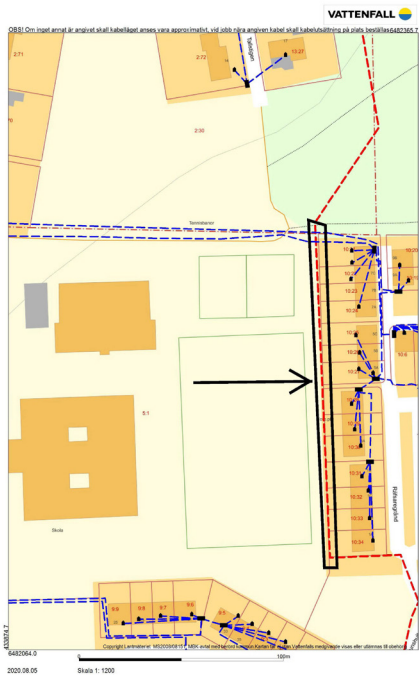
Plankartan kompletteras med u-område inom hela den nya kvartersmarken längs Råfsaregränd i planområdets östra del. Befintligt u-område utökas även norr om användningen Teknisk anläggning. Planbestämmelsen prickmark ritas ut inom u-områden.



Karta 1. Vattenfalls ledningar vid Hästskovägen mm. Röd streckad linje = 10 kV högspänningsmarkkabel, blå streckad linje = 0,4 kV lågspänningsmarkkabel. Nätstationer visas som svart blixtförsedd kvadrat.



Karta 2. Vattenfalls ledningar vid Tallstigen och Råfsaregränd. Röd streckad linje = 10 kV högspänningsmarkkabel, blå streckad linje = 0,4 kV lågspänningsmarkkabel.



Karta 3. Förslag u-område vid Räfsaregränd.

Planbeskrivningen rubrik "Teknisk försörjning" kompletteras med information om att vid arbeten nära Vattenfalls ledningar ska bevakning och/eller kabelutsättning beställas, förtydliganden om vad som gäller vid arbeten i närheten av Vattenfalls markförlagda kablar och anläggningar samt hur dessa ska skyddas och informerar om att kostnader för flytt eller ändring av befintliga el-anläggningar bekostas av exploatören. Texten kompletteras med att arbetet utförs av Vattenfall och information om att nyanslutningar beställs via Vattenfall.

#### Västarvet

Förvaltningen för kulturutveckling har erhållit rubricerade ärende för yttrande och vill framföra följande synpunkter.

Västergötlands museum/Västarvet har i samverkan med Skövde kommun utarbetat ett underlag till kulturmiljöprogram för Skövde kommun. Åren 2011 genomfördes arbetet med att uppdatera äldre kulturmiljöunderlag för de nio mindre tätorterna, och utöver redan kända kulturmiljöer uppmärksammades ett antal nya. En av de nya kulturmiljöer som uppmärksammades i samband med detta arbete är Tallstigen i Stöpen, som representerar ett väl sammanhållet villaområde från tiden ca 1965-75, då tätorten expanderade kraftigt. År 2017 publice-

rades boken "Skövde kulturmiljöer", som bygger på underlaget till kulturmiljöprogram och där bl.a. radhuslängorna i kulturmiljön från omkring 1970 med ursprung som servicebyggnader under stor-kommunen Binnebergs dagar nämns.

Det aktuella detaljplaneområdet gränsar till kulturmiljön Tallstigen. Enligt undertecknad påverkar inte detaljplanen upplevelsen av kulturmiljön, varför Förvaltningen för kulturutveckling inte har något att erinra mot förslaget.

#### Bemötande och kommentarer:

Noterat.

Planbeskrivningen kompletteras under rubrik "Fornlämningar och kulturmiljöer" med ställningstagande och motiv samt vilka konsekvenser dessa får för de befintliga kulturmiljövärden och karaktärsdrag som finns inom Tallstigen. Planbestämmelsernas koppling till det hänsynstagande och den anpassning till kulturmiljövärdena som beskrivs förtydligas även under rubriken "Planerad bebyggelse".

#### Västtrafik AB

Västtrafik ser positivt på att förtätning sker i nära anslutning till befintlig kollektivtrafik och till gång- och cykelstråk.

Det är viktigt att gång- och cykelväg mellan målpunkter och de planerade bostäderna placeras så att omvägar inte behöver tas för att nå service och kollektivtrafik. Gångtrafik bör kunna ske genom det planerade radhusområdet och ansluta i båda ändar till befintliga gångvägar, så målpunkter som affär och kollektivtrafik ska kunna nås utan onödig omväg för gående.

Det finns goda möjligheter att nå planområdet med de hållbara färdssätten – gång, cykel och kollektivtrafik. Då det inte finns på parkeringsplatser i området så bör det inte planeras för fler parkeringar, då det inte uppmuntrar till ett hållbart resande. Men planlägg gärna för fler attraktiva, centralt placerade, cykelparkeringar med tak och goda möjligheter att låsa fast sin cykel.

Det är viktigt att framkomligheten för kollektivtrafiken och trafiksäkerheten och tryggheten kring hållplats Stöpensskolan säkras. Det är inte önskvärt

*med ökad biltrafik i området eller på kollektivtrafikens körvägar.*

*Västtrafik önskar vara fortsatt delaktiga i arbetet med planeringen av området.*

#### Bemötande och kommentarer:

Planförslaget säkerställer att befintliga gång- och cykelvägar som tidigare legat på Stöpenskolans kvartersmark blir allmän platsmark. Tillgängligheten till den kvarvarande parkytan mellan Rydbergsgatan och Tallstigen säkerställs med allmän plats bestämmelsen "PARK" på plankartan.

Hållplatsen vid Stöpenskolan är en huvudhållplats i Stöpen. Den är idag belägen i anslutning till en större parkeringsplats för kunder och personal till verksamheter och Stöpenskolan. Möjligheten att anordna parkering inom kvartersmarken kvarstår i planförslaget. Detta för att möjliggöra för en framtida verksamhetsutveckling av fastighet Dunshult 5:1. Tillskottet av parkeringsplatser bedömer sektor samhällsbyggnad bli marginell och kommer inte påverka framkomligheten för kollektivtrafiken. Befintlig parkering vid busshållplatsen kommer i första hand nyttjas även i framtiden. Trafiksäkerheten kommer att förbättras i samband med utformning av ny infart till närliggande fastigheter. Se illustration vid planbeskrivningens rubrik "Varutransporter".

Västtrafik kommer även fortsättningsvis att vara delaktiga i detaljplanarbetet.

## SAKÄGARE OCH ÖVRIGA

### *Fastighet Dunshult 10:22*

*Vår önskan är att löparbana och hoppgröp tas bort (eftersom det inte sköts och sällan/aldrig används). Gör istället en gång- och cykelbana där, för det är det som det används till idag.*

#### Bemötande och kommentarer:

I samband med detaljplanarbetet utfördes en enkel kartläggning och utvärdering över de gång- och cykelstråk som finns inom och i närheten av planområdet. Löparbanans framtid som gång- och cykelstråk diskuterades med representanter från sektor barn och utbildning, sektor service och

sektor samhällsbyggnad. Sektor barn och utbildning framförde sitt önskemål om att löparbanan och längdhoppsgropen även fortsättningsvis ska tillhöra skolans fastighet då de används i utbildningssyfte. Därför kommer inte löparbanan och längdhoppsgropen att övergå till allmän platsmark för gång- och cykeltrafik. De som önskar kan även fortsättningsvis använda ytan som gångstråk när löparbanan inte används av skolan i utbildningssyfte.

### *Fastighet Dunshult 10:23*

*Det finns en gång- och cykelväg mellan den tilltänkta nybebyggelsen och skolan (bakom sporthallen) och utmed denna en växtlighet med buskar hej vilt och höga träd. För några år sedan var halva gångstigen överhängd med buskar. Kommer denna växtlighet att åtgärdas i den nya planen?*

*Vad händer med "löparbanor och längdhoppsgrop" som finns mellan fastigheter och bollplaner? Kanske lämpligt att göra gång- och cykelväg där? Det är ju det som "löparbanorna" används till idag.*

#### Bemötande och kommentarer:

Den rad med träd och buskar som finns norr om gång- och cykelvägen mellan idrottshallen och Tallstigen är placerad inom kvartersmark för bostäder. Det innebär att det är fastighetsägarens skyldighet att underhålla och beskära växtligheten. Planbestämmelse reglerar att trädraden ska bevaras i sin karaktär och utformning. Gallring får ske. Den del av växtligheten som hamnar inom yta för allmänt ändamål för gång- och cykeltrafik underhålls av Skövde kommun.

I samband med detaljplanarbetet utfördes en enkel kartläggning och utvärdering över de gång- och cykelstråk som finns inom och i närheten av planområdet. Löparbanans framtid som gång- och cykelstråk diskuterades med representanter från sektor barn och utbildning, sektor service och sektor samhällsbyggnad. Sektor barn och utbildning framförde sitt önskemål om att löparbanan och längdhoppsgropen även fortsättningsvis ska tillhöra skolans fastighet då de används i utbildningssyfte. Därför kommer inte löparbanan och längdhoppsgropen att övergå till allmän platsmark för gång- och cykeltrafik. De som önskar kan även

fortsättningsvis använda ytan som gångstråk när löparbanan inte används av skolan i utbildnings-syfte.

#### *Fastighet Dunshult 10:25*

*Som fastighetsägare så är vi intresserade av att köpa den mark som erbjudits. Vi har däremot några frågor som vi vill ha svar på:*

*Den brandpost som idag står på kommunens mark skulle vid köp hamna vid tomtgräns. Eftersom den inte underhållits under många år så är den både sned och rostig. Som fastighetsägare så vill vi inte ha ansvar för denna. Därför vill vi att den flyttas eller tas bort.*

*Den mark som kommer tillhöra kommun (ca 50 cm från asfaltsgång). Hur kommer den att skötas? Frågan ställs av den anledning att under de 30 år som vi bott här har kommunen inte skött sin mark så av den anledningen tog vi initiativet att sköta den för att få en fin inramning av tomten.*

#### Bemötande och kommentarer:

Brandposten kommer att flyttas utanför den privata marken. Det är sektor service som ansvarar för att detta sker.

Det är Skövde kommun som äger fastigheten som gränsar till Råfsaregränd och det är därför Skövde kommuns ansvar att underhålla grönremsan.

Mark som ägs av Skövde kommun och tas i anspråk av fastighetsägare ska arrenderas eller köpas av Skövde kommun.

#### *Fastighet Dunshult 10:30*

*I början av sommaren så fick vi via brev information om att vi tydligen nyttjar mark som gränsar till vår fastighet. För oss som endast bott här sedan januari i år var det ny information som vi inte kände till sedan tidigare.*

*Ett problem är dock den häck som förra ägarna av vårt hus planterade som står i anslutning till den asfaltsväg som vetter mot Stöpensskolan. I den tidiga information vi fick från Skövde kommun så var inte marken i direkt anslutning till asfaltsvägen till salu (50 cm ifrån).*

*Vår önskan som tomtägare på Råfsaregränd 3 A är att vår häck får stå kvar i anslutning till asfaltsvägen. Jag hoppas att detta inte ska vålla några problem.*

#### Bemötande och kommentarer:

Häck eller staket ska placeras inom din fastighet. Planteringsavståndet till fastighetsgräns bör vara anpassat till häckens slutliga bredd. En bra riktlinje är att placera en häck 60 cm från fastighetsgränsen.

Det ska finnas möjlighet för fastighetsägaren till Dunshult 5:1 (skolan) att nyttja sin fastighet. Om häck planteras i direkt gräns med löparbanan kommer växtligheten i fullvuxet tillstånd att breda ut sig över löparbanan. Detta i sin tur kommer att påverka möjligheten till att nyttja och underhålla löparbanan i framtiden.

Observera att häck, staket, mur eller byggnad inte får uppföras inom u-område för Vattenfalls ledning.

Befintlig häck kan stå kvar, men ska då arrenderas av Skövde kommun, tills underhåll av ledningar sker. Häck placerad på yta för underjordiska ledningar kommer att försvinna när underhåll av ledningar sker.

*Fastighet Frösve 2:66, 2:68, 2:69, 2:70, 2:72 och 13:27 (sakägare)*

*Fastighet Dunshult 10:7, 10:8 och 12:42 samt Frösve 13:22, 13:25 och 33:6 (övriga)*

#### **Allmänna kommentarer:**

*Vi vill härmed överklaga och komma med synpunkter på detaljplanen Tallstigen och Dunshult 5:1, Stöpen mf. då vi anser att bygga bort det natursköna friluftsområdet mitt inne i Stöpens samhälle inte är hållbart. Vi anser inte heller att det är logiskt att "klämma" in två villatomter på Tallstigen och därmed ta bort och göra nuvarande skogs- och strövområdet mindre tillgängligt för Stöpenborna. Detta samtidigt som man planerar byggstart av Björkebacken etapp III och IV med mer än 130 villatomter. Se nedan för kommentarer på detaljplanen.*



## **Synpunkter mot seniorboende och radhusområde Tallstigen.**

### 1. Kommentar #1, Byggnation på populärt lek område och träningsområde

Området där radhusområdet planeras är idag ett mycket populär och använt område av både ungdomar och barn för både lek och idrott. Området används även mycket flitigt av ortens idrottsföreningar (Ulvåkers IF & HK Country) av såväl fotboll och handbollsträning.

Att helt ta bort detta enda använda fritidsområdet i Stöpen anser vi inte vara förenligt med den aktiva friluftskommun som Skövde vill vara.

Det skrivs även att pulkabacken (den enda använda i Stöpen) kommer att flyttas. Hur skall detta gå till? Och vart då? Vi anser det vara omöjligt att behålla pulkabacken och lekområdet enligt framtagna ritningar.

Stöpen bebos till stor del av barnfamiljer idag och genom att ta bort det mest använda lekområdet anser vi vara inte vara försvarbart. Detta innebär att området som idag är ett mycket populärt lek område, både på såväl sommaren som på vintern, kommer att förvinna.

### 2. Kommentar #2, Dagvattenhantering och avloppshantering

Vatten- och avlopp. Det finns idag stora kända problem med dagvatten- och avloppsledningarna utmed Tallstigen. De är redan underdimensionerade och boende utmed Tallstigen har haft flertalet översvämningar i våra källare, både av dag- och avloppsvatten. Ledningsnätet är redan idag kraftigt underdimensionerat med tanke på att bostadsområdet Dunshult leds via Tallstigen.

Det skrivs i underlaget att ledningsnätet klarar av en ökad belastning vilket inte stämmer, speciellt inte då villor utmed Tallstigen vid flertalet tillfällen fått översvämning i sina källare.

Att då inför ytterligare dagvatten med mer belastning av dagvattenledningarna anser vi inte var hållbart och helt omöjligt.

### 3. Kommentar #3, Byggnation på yttre skyddsvattenområde

Enligt detaljplanen så ligger det planerade radhusområdet i den yttre vattenskyddsområdet vilket begränsas av att inga gräv- och schaktarbeten får göras 1m över grundvattennivån. Området har under många år haft problem med sank- och vattensjuk mark med höga vattenflöden som resultat. Området står ofta under vatten efter skyfall och på våren när snösmältningen inträffar. Detta har uppmärksammats tidigare av Skövde kommun och man har gjort dräneringsgrävningar. Att då dessutom ta bort alla vattensugande björkar som finns på området kommer leda till ett mycket högre grundvattentryck och mer vattenproblem för villorna mellan Tallstigen och Rydbergsgatan.

Att då införa helt nytt radhusområde anser vi strida mot skyddsvattentakten.

### 4. Kommentar #4, Mycket ökad trafik på Tallstigen och Bildhuggarevägen

Byggnation av ett helt nytt radhusområde med mer än 20 bostäder kommer att öka trafiken utmed Tallstigen och Bildhuggarevägen mycket kraftigt. Det kommer att innebära minst en tre- till fyrdubbling av trafiken vilket inte kan anses acceptabelt, speciellt inte då området till stor del är bebott av barnfamiljer.

Dessutom så går många låg- och mellanstadiebarn i Stöpen mellan Dunshultområdet och Frösve skola varje dag, oftast då via Tallstigen/Bildhuggarevägen. En då mycket ökad trafik på både Tallstigen och bildhuggarevägen anser vi vara mycket osäkert och olämpligt.

### 5. Kommentar #5, Bevarandet av tidstypiska byggnadsstilen från 1965-1975

Området Tallstigen är ett område som pekats ut som värdefull kulturmiljö och arkitektur där hus, tomter och miljö har ett kulturhistoriskt värde för Skövde och Stöpen och skall bevaras i samma tidsanda enligt beskrivet Hur har Skövde Kommuns och Skövdebostäder tänkt sig att kunna bevara denna miljö och inte göra avsteg från Kulturmiljöprogrammet som finns beskrivet i Bilaga B i underlagen för detaljplanen.

*Där står också beskrivet att nybyggnationer i området endast skall vara nyttobyggnader som placeras med hänsyn till befintlig och ges god utformning.*

*Detta anser vi inte vara förenligt med kulturmiljöprogrammet som finns framtaget för Stöpen.*

#### 6. Kommentar #6, Förlängningen av Hästskovägen

*Vad innebär en eventuell förlängning av Hästskovägen? Vi önskar tydligare information om vad det innebär och vad för verksamhetsutveckling menas.*

#### **Synpunkter mot två villatomter på Tallstigen.**

##### 1. Kommentar #1, Byggnation (gräv och schaktarbeten)

*Den planerade byggnationen av de två villatomterna är belägna på den inre skyddsvattentäkten vilket också är ett skyddsområde för grundvattentäkten.*

*Här finns sedan tidigare ett känt problem med hög grundvattennivå. Tidigare mätningar gjorda av Skövde kommun har visat att grundvattennivån varierar mellan 0,5m– 1m under marknivån. Det har dessutom tidigare gjorts dräneringsarbeten av Skövde kommun för att minimera grundvattentrycket, detta igenom att en extra dränering grävdes bakom tallstigen mot skogen. Vi är oroliga för att borttagande av grönområde och vattensugande träd kommer att öka grundvattennivån ytterligare vilket då kan medföra ytterligare problem för villor med källare.*

*I era underlag för detaljplanen skriver ni att grus- och schaktarbeten inte får ske till en lägre nivå än +3,0m under grundvattennivån, detta borde omöjliggöra schaktarbeten i den inre grundvattentäkten då grundvattennivån ligger ca 0,5m – 1 m under marknivå i skogskanten. Har det gjorts en ordentlig utredning om hur dessa två villatomter påverkar skyddsområdet för grundvattentäkten? Vi vill se en utredning av miljöpåverkan om det bebyggs två villatomter i den inre vattentäkten.*

##### 2. Kommentar #2, Borttagande av och skog- och strövområde

*De två villatomterna påverkar ett mycket populärt ströv- och skogsområde som används av de flesta Stöpenbor. Området är också ett mycket populärt lek område för barn.*

*Grönområdet där de två villatomterna planeras ligger strategiskt placerat mellan radhusområdet Dunshult och villaområdet på Tallstigen. Området är lättillgängligt för barn via cykelvägen mellan tennisbanorna och tallstigen.*

*Varför ska man ta bort/minska ett populärt grönområde och strövområdet och göra det mindre tillgängligt för Stöpenbor? Detta för endast två villatomter. Samtidigt som man planerar att bygga ut ett helt nytt bostadsområde i Björkebacken III och IV med över 130 bostäder. Vi anser det inte försvarbart att "klämma in" ytterligare villor innan Björkebackens alla etapper är fullt utbyggda.*

##### 3. Kommentar #3, Bevarandet av tidstypiska villor från 1965-1975-talet

*Området Tallstigen är ett område som pekats ut som värdefull kulturmiljö och arkitektur där hus, tomter och miljö har ett kulturhistoriskt värde för Skövde och Stöpen. Området pekas ut lokalhistoriskt betydelsefullt för Stöpen från perioden 1965-1975 då den expansiva utbyggnadsperioden i Stöpen skedde.*

*Att då "klämma" in två nybyggnationer i området anser vi inte passa in i den värdefulla och kulturhistoriska miljön. Byggnationen skulle förstöra den tidstypiska miljön och det historiska värdet för området. Detta oavsett om de två villorna byggs för att efterlikna tidsepoken så kommer detta att förstöra den totala helhetsbilden av området.*

*Det beskrivs i Bilaga B (Kulturmiljöprogram) i underlagen att nybyggnationer i området endast skall vara nyttobyggnader som placeras med hänsyn till befintlig och ges god utformning. Det skrivs även att den utpekade byggelsen på Tallstigen är av sådant värde att den bör omfattas av Nya PBL 2 Kap. 6§ 3:e stycket, 8 Kap 17§ och 8 Kap. 13§.*

##### 4. Kommentar #4, Dag- och avloppsvattenhantering för ytterligare byggnation

*Hur kommer dag- och avloppsvattenhanteringen att lösas? Det finns idag ett välkänt problem med både dagvattenhanteringen och avloppshantering via Tallstigen där villorna flertalet gånger fått översvämning i sina källare på grund av att dagvatten- och avloppsledningarna inte klarar av dagens hantering vid skyfall. Detta gäller både dagvatten och avloppsvatten.*

*Att man då uppför ytterligare villor med mer vattenhantering anses klart olämpligt, både för att dimensioneringen av dagens ledningar inte klarar av befintliga vattenmängder. Dessutom kan grundvattennivån komma att stiga ytterligare om avledning av dagvatten sker in mot skogsområdet, vilket då leder till ytterligare problem för villor med källare.*

### **Slutord**

*Vi vill med denna skrivelse överklaga detaljplanen mot Tallstigen och Dunshult 5:1 då vi inte det är försvårbart att ta bort det mest använda grönområdet mitt inne i Stöpen. Detta samtidigt som det planeras flertalet nya bostadsområden i de nya bostadsområdena för Björkebacken. Vi förstår att det finns behov av mer seniorboenden men att läget för dessa borde inte borde ta bort dagens enda och mest använda grönområde mitt inne i Stöpen.*

Bemötande och kommentarer:

#### **Allmänna kommentarer**

Sektor samhällsbyggnad sammanställer alla synpunkter som kommer in under samrådet. Synpunkterna är ett stöd för sektor samhällsbyggnad för att förbättra och utveckla detaljplanens handlingar.

Kommunen ska ta hänsyn till det allmänna intresset. Det är kommunens uppgift att se till helheten och att göra en lämplig avvägning mellan olika intressen. Kommunen kan om det finns skäl ändra planförslaget med hänsyn till synpunkterna.

Detaljplanen är inte klar. Det var ett förslag till ny detaljplan för Tallstigen och Dunshult 5:1 m.fl. som var på samråd. Utifrån de synpunkter som kommit in under samrådet, tillsammans med eventuella kompletteringar av utredningar, bearbetas förslaget inför granskningen.

Granskningen är ett andra tillfälle att presentera och ställa ut planförslaget som har bearbetats efter samrådet. Även under dessa veckor finns möjlighet att lämna in skriftliga synpunkter på planförslaget.

När alla har fått möjlighet att tycka till om förslaget görs eventuella justeringar utifrån de synpunkter som kommit in. Sedan går planförslaget för anta-

gande till kommunstyrelsen. Antagande innebär att politiken beslutar att detaljplanen är färdig.

Den som framfört skriftliga synpunkter och anser att de inte fått synpunkterna tillgodosedda kan överklaga detaljplanen efter att kommunstyrelsen antagit planen. Beslutet kan överklagas under tre veckor, räknat från när kommunen meddelar på sin anslagstavla att planen är antagen.

En detaljplan får laga kraft tidigast tre veckor efter att beslutet att anta planen har tillkännagetts på kommunens anslagstavla. Det är först när detaljplanen fått laga kraft som den är klar. Laga kraft är en juridisk term som innebär att en dom eller ett beslut av en domstol eller en myndighet inte längre kan överklagas.

#### **Synpunkter mot seniorboende och radhusområde Tallstigen**

1. Fotbollsmålen, som finns inom området som detaljplanen tar i anspråk för radhusbebyggelse, föreslås flyttas ca 100 meter söderut till fotbollsplanen inom skolans fastighet. Fotbollsplanen är allmänt tillgänglig efter skoltid.

Detaljplanen kompletteras med planbestämmelserna PARK vilket ger tydligare kopplingar till parkytan innanför Tallstigen. Detta för att säkerställa tillgängligheten till parkytan och pulkabacken norr om planområdet. Inom Skövde kommun bör ingen gå längre än 300 meter från hemmet för att komma till ett grönområde. Vilket uppfylls även om planförslaget genomförs.

Planbeskrivningens rubrik "Lek och rekreation" kompletteras med ett förtydligande att pulkabacken flyttas något norrut inom samma yta. Det är i dagsläget inte aktuellt att ta bort pulkabacken från Tallstigen.

Ytan norr om planområdet kommer även framöver att vara tillgänglig parkmark med pulkabacke. Inom mindre än 100 meter från Tallstigen finns flera ytor för spontanlek och inom ca 400 meter finns flera gräsytor, naturområden samt två kommunala lekplatser.

2. Enligt sektor service finns det ledningar med tillräcklig kapacitet inom hela planområdet.

Den geotekniska undersökningen som bifogats planhandlingarna bedömer att källare är mindre lämpligt inom planområdet. Plankartan uppdateras med planbestämmelsen  $b_1$  - källare får inte finnas.

Enligt sektor service har befintliga vatten- och spillvattenledningar tillräcklig med kapacitet för ytterligare bebyggelse.

Den översiktliga geotekniska utredningen (bilaga D) samt dagvatten- och skyfallsutredningen (bilaga F) tydliggör hur situationen ser ut inom och utanför planområdet. Några av de åtgärder som rekommenderas att genomföras i samband med utbyggnaden är att anlägga fördröjning av dagvatten inom fastigheterna. Planbeskrivningen har kompletterats under rubriken "Klimatanpassningsåtgärder" samt "Dagvatten" med vad som gäller för planområdet. Flera planbestämmelser har tillkommit med syfte att reglera dagvattenhantering och extremt väder. Exempel på planbestämmelser är  $damm_1$  - att damm får anläggas för skyfall,  $plushöjd$  - med syfte att reglera markens lutning för att styra vattenflöden,  $b_2$  - som reglerar att större delen av fotbollsplanen inom skolans fastighet ska förbli genomsläpplig och  $b_4$  - yta för fördröjning av dagvatten.

Detaljplanen ska inte skapa problem för befintlig bebyggelse som är placerad utanför planområdet. I första hand ska dagvatten tas om hand genom lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD). Utgångspunkten är att avrinningen från området inte ska öka vid en nyexploatering utan tas omhand inom planområdet med hjälp av fördröjning och infiltration.

De åtgärder som regleras i planhandlingarna bedömer sektor samhällsbyggnad, med framtagna utredningar som stöd, vara tillräckliga för att hantera kraven för framtida extremväder och dagvatten vid en nyexploatering enligt detaljplanen.

3. Sektor service genomför i nuläget undersökningar för att säkerställa vattentäktens kapacitet för tillståndsansökan och framtagande av ett nytt vattenskyddsområde. Vattenskyddsområdets utbredning och föreskrifter kan komma att ändras.

En riskbedömning för vattentäkten har tagits fram (bilaga G). Riskbedömning utreder vilka konsekvenser den nya bebyggelsen kan medföra för Stöpen vattentäkt både i anläggningsskedet och när området är färdigställt. Särskilda skydds-föreskrifter för anläggningsarbeten ska följas vid markarbeten inom skyddszon för vattentäkten, se bilaga G.

De föreskrifter som finns är till för att skydda vattentäkten. Föreskrifterna ska följas vid nybyggnation. Det är inte aktuellt att reglera ytterligare bestämmelser i detaljplanen då föreskrifterna gäller och kan komma att ändras beroende på vattentäktens utbredning.

Se även planbeskrivningens rubriker "Klimatanpassningsåtgärder" samt "Dagvatten" för åtgärder.

Sektor samhällsbyggnad bedömer att nyexploatering enligt detaljplanen är möjlig inom vattentäktens skyddsområde med de åtgärder som riskutredningen föreskriver.

4. Planbeskrivningens rubrik "Motortrafik" kompletteras med en trafikberäkning längs Tallstigen från ny bebyggelse enligt detaljplanen. Beräkningen visar att planerad exploatering med 20 radhuslägenheter skulle öka trafikallsträngen med ungefär 121 bilrörelser/dygn, vilket motsvarar ÅDT (årsdygnstrafik) på 89 fordon. Den trafikmätning som genomfördes på Bildhuggarevägen och Tallstigen visar att ÅDT för Tallstigen är 82 och för Bildhuggarevägen 157 i dagsläget. Det innebär att trafikökningen längs Tallstigen beräknas att fördubblas genom planförslagets föreslagna exploatering. Längs Bildhuggarevägen beräknas trafiken öka med ungefär 60 %.

Sektor samhällsbyggnad bedömer att ökningen av trafik är acceptabel då de som kommer att använda Tallstigen och Bildhuggarevägen har sin målpunkt vid gatan. En förlängning av Tallstigen kommer att möjliggöra för en vändyta som skapar en mer trafiksäker situation för gående och cyklister då större fordon såsom sopbilen inte behöver backa.

5. Planbeskrivningen kompletteras under rubrik "Fornlämningar och kulturmiljöer" med ställningstagande och motiv samt vilka konsekvenser dessa får för befintliga kulturmiljövärden och

karaktärsdrag som finns inom Tallstigen. Planbestämmelsernas koppling till det hänsynstagande och den anpassning till kulturmiljövårderna förtydligas även under rubriken ”Planerad bebyggelse”.

Sektor samhällsbyggnad bedömer att ny exploateringen inom planområdet kommer att bidra till en hållbar vidareutveckling av befintliga kvaliteter i området. Detaljplanen säkerställer att parken får fortsätta vara en del av den befintliga strukturen mellan bostadshusen som är karaktäristisk från den tiden då området byggdes. Befintliga stråk kopplas till nya för att säkra allmänhetens tillgänglighet till grönyrtorna. Detta förstärks ytterligare med fler gröna kopplingar som allmän platsmark. Strukturen inom planområdet följer befintlig bebyggelse i både skala och i placering av byggrätter.

Sektor samhällsbyggnad bedömer att planbestämmelserna kommer att skapa en bostadsmiljö med hänsyn till de utpekade kulturmiljövårderna.

Västarvet ser inte att detaljplanens genomförande skulle påverka kulturmiljön negativt. Västergötlands museum/Västarvet har i samverkan med Skövde kommun utarbetat ett underlag till kulturmiljöprogram för Skövde kommun. Se Västarvets yttrande på s. 14 i samrådsredogörelsen.

Skrivelsen om att ”nybyggnationer i området endast skall vara nyttobyggnader som placeras med hänsyn till befintlig och ges god utformning” är delvis taget från *Kulturmiljöprogram för Skövde kommun - De nio mindre tätorterna, Del 1 Igestorp, Skultorp, Stöpen* sid 157 under rubriken ”Rekommendationer”. Skrivelsen i Kulturmiljöprogrammet syftar till ny komplementbebyggelse till de befintliga bostadshusen längs Tallstigen. Eftersom förslaget till detaljplan för Tallstigen och Dunshult 5:1 m.fl. inte innefattar någon befintlig bebyggelse inom kulturmiljöprogrammets yta anser sektor samhällsbyggnad att den hänsyn i form av planbestämmelser som beskrivs i stycket ovan är fullt tillräckliga för att anpassa ny bebyggelse till befintlig kulturmiljö. Sektor samhällsbyggnad tycker att det är positivt att befintliga fastighetsägare längs Tallstigen värnar om kulturmiljön genom att anpassa ny byggnation i form av nyttobyggnader med hänsyn till kulturmiljön.

6. Den förlängning av Hästskovägen som beskrivs i samrådsförslaget är inte längre aktuell. I förslag till detaljplan som ställs ut för granskning har möjligheten till en förlängning av Hästskovägen ersatts av gång- och cykelväg.

I samband med detaljplanearbetet identifierades en trafiksäkerhetsproblematik kring varutransporter i närheten av Stöpenskolan. Ett förslag på trafiksäker infart har tagits fram. Planförslaget möjliggör en samlad infart för trafik till fastigheterna Dunshult 5:1, 5:3 och 6:1, separerad från gång- och cykelvägen vid Dunshult 5:1 (skolan). Planbeskrivningens rubrik ”Varutransporter” beskriver detta.

Den verksamhetsutveckling som åsyftas är en eventuell utbyggnad/utveckling av skolan och centrumfunktioner. Exempelvis kan behovet av parkering och varuleveranser förändras.

#### **Synpunkter mot två villatomter på Tallstigen**

1. Ytan kommer att kvarstå som parkmark och fungera som en naturlig översvämningssyta nordost om planområdet.

Naturmarken exkluderas ur planen då ytan är placerad inom inre skyddsområde för vattentäkt och dessutom har befintlig vegetation som gör större nytta om den inte tas ner. Ytan är detaljplanlagd som allmän platsmark för parkmark i befintlig detaljplan.

Sektor samhällsbyggnad bedömer att det inte är aktuellt att ta fram ytterligare utredning om miljöpåverkan då detaljplanens planområde justeras. Utifrån framtagen behovsbedömning (bilaga A), framgår att ett genomförande av planen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen har i yttrande, daterat 2020-02-20, framfört att de delar kommunens bedömning i frågan.

2. Vid förstudien till planarbetet framkom behovet av en vändyta för större fordon vid Tallstigen, vilket saknas idag.

I samband med att infrastrukturen byggs ut är det ur ett hushållningsperspektiv mer lönsamt att använda mark i nära anslutning till gatan för bebyggelse.

Ytan kommer att kvarstå som parkmark och fungera som en naturlig översvämningssyta nordost om planområdet.

Närströvområdet i planområdets nordöstra del kommer fortsättningsvis vara tillgängligt via cykelvägen mellan Tallstigen och tennisbanorna. På plankartan har gång- och cykelvägen justerats till allmän platsmark.

3. Ytan kommer att kvarstå som parkmark och fungera som en naturlig översvämningssyta nordost om planområdet.

Sektor samhällsbyggnad bedömer att naturmarken utanför planområdet kommer att bidra till att bevara hållbara kvaliteter i området och skapa en god bostadsmiljö som samspelar med kulturmiljön.

4. Ytan kommer att kvarstå som parkmark och fungera som en naturlig översvämningssyta nordost om planområdet.

Enligt sektor service finns det ledningar med tillräcklig kapacitet inom hela planområdet.

### **Slutord**

Efter samrådet är nästa steg i detaljplaneprocessen granskningen, vilket är ett andra tillfälle att presentera och ställa ut planförslaget som har bearbetats efter samrådet. Under granskningen finns återigen möjlighet att lämna in skriftliga synpunkter på planförslaget.



När alla har fått möjlighet att tycka till om förslaget görs eventuella justeringar utifrån de synpunkter som kommit in. Sedan går planförslaget för antagande till kommunstyrelsen.

Antagande innebär att politiken beslutar att detaljplanen är färdig.

Om du framfört synpunkter och anser att du inte fått synpunkterna tillgodosedda kan du överklaga detaljplanen efter att kommunen antagit planen. Du kan överklaga beslutet under tre veckor, räknat från när kommunen meddelar på sin anslagstavla att planen är antagen.

## SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Med anledning av under detaljplanesområdet inkomna synpunkter, föreslås följande förändringar och tillägg göras i detaljplanen:

### Plankarta

- Planområdet utökas med en yta för damm i södra delen av planområdet.
- Yta för friliggande enbostadshus tas bort till förmån för bevarande av befintlig naturmark.
- Plankartan kompletteras med planbestämmelse  $b_3$  - att lägsta nivå för färdigt golv ska vara 80,80 meter över nollplanet inom kvartersmark för bostäder.
- Planbestämmelsen  $b_4$  - yta för fördröjning av dagvatten, har tillkommit inom kvartersmark.
- Plankartan kompletteras med plushöjd inom allmän platsmark  $GATA_1$ .
- Plankartan uppdateras med nya formuleringar kring bevarandet av träd både inom kvartersmark och allmän platsmark.
- Plankartan kompletteras med allmän platsmark  $PARK$  i planområdets norra del.
- Plankartan kompletteras med bestämmelsen  $b_1$  - källare får inte finnas inom kvartersmark för bostäder.
- Planbestämmelsen  $b_2$  justeras till att 6000 kvm av marken ska vara genomsläpplig.
- Området markerat med x ändras till allmän platsmark med användningen  $PARK$ .
- Planbestämmelsen  $GATA_1$  väster om fastighet Dunshult 5:1 ersätts med  $GCVÄG$ .
- Plankartan kompletteras med u-område inom hela den nya kvartersmarken längs Råfsaregränd i planområdets östra del. Befintligt u-område utökas även norr om användningen Teknisk anläggning. Planbestämmelsen prickmark ritas ut inom u-områden.

### Planbeskrivning

- Rubrik "Klimatanpassningsåtgärder" kompletteras med resultatet från Dagvatten- och skyfallsutredningen för Tallstigen och Dunshult 5:1 m.fl. (bilaga F).
- Rubrik "Klimatanpassningsåtgärder" kompletteras med en bedömning av vilka riskre-

ducerande åtgärder som Skövde kommun anser nödvändiga för att hantera tillgänglighet till samhällsviktiga verksamheter.

- En geoteknisk undersökning och en markteknisk undersökning biläggs planhandlingarna (Bilaga D och E).
- Höjdsättning och tvärsektioner biläggs planhandlingarna, bilaga H.
- Rubrik "Klimatanpassningsåtgärder" och "Dagvatten" uppdateras med hur omhändertagande av dagvatten ska gå till utifrån utredningen.
- En riskbedömning med avseende på vattentäkten är framtagen och biläggs planhandlingarna (bilaga G).
- Rubrik "Skyddsområde för vattentäkt" kompletteras utifrån framtagen riskbedömning.
- Rubrik "Fornlämningar och kulturmiljöer" kompletteras med ett resonemang kring ställningstagande och motiv samt konsekvenser kopplat till kulturmiljö.
- Rubrik "Planerad bebyggelse" förtydligas med planbestämmelsernas koppling till kulturmiljövärden.
- Rubrik "Fastighetsrättsliga frågor" förtydligas.
- Rubriken "Organisatoriska frågor" och "Fastighetsrättsliga frågor" förtydligas gällande försäljning och skötsel av mark längs Råfsaregränd.
- Rubrik "Servitut" kompletteras med en beskrivning av servituten som gäller till förmån för Dunshult 5:3.
- Rubrik "Gemensamhetsanläggning" kompletteras med att gemensamhetsanläggningen kan utökas på tillförd mark, om så önskas, samt att det görs genom en omprövning.
- Planbeskrivningens rubrik "Miljökvalitetsnormer" kompletteras med att planområdet berörs av grundvattenförkomsten Stöpen.
- Planbeskrivningens rubrik Störningar - "Befintliga verksamheter" kompletteras med att panncentralen har villkor för buller samt att det finns fastställda riktvärden för luftemissioner.
- Rubrik "Teknisk försörjning" kompletteras med information kopplat till Vattenfalls ledningar.

- Planbeskrivningen uppdateras under rubriken "Ledningsrätt".
- Planbeskrivningen kompletteras under rubriken "Genomförande av detaljplanen".
- Rubrik "Lek och rekreation" kompletteras med ett förtydligande att pulkabacken flyttas något norrut inom samma yta eller få en annan utformning.
- Rubrik "Motortrafik" kompletteras med trafikmätning utförd längs Tallstigen.

Andra större förändringar av detaljplaneförslaget som inte varit resultatet av samrådet föreslås vara att:

#### Plankarta

- Plankartan följer Boverkets föreskrifter om detaljplan, BFS 2020:5, och allmänna råd om redovisning av reglering i detaljplan, BFS 2020:6 som trädde i kraft den 1 oktober 2020. Vilket påverkar plankartans utseende men inte innehållet.
- Plankartans kvartersmark för centrum och skola kompletteras med större ytor där marken inte får förses med byggnad för att reservera ytor för möjlig gata inom kvartersmark.
- Planbestämmelse om takfärg är borttagen till förmån för att möjliggöra att taken inom planområdet kan utformas med funktioner som exempelvis fördröjning av dagvatten såsom "gröna tak".
- Planbestämmelsen  $e_4$  utökas till största byggnadsarea 11500 kvadratmeter.

Därutöver har förtydliganden och redaktionella justeringar som uppdragats under samrådet inarbetats i detaljplanen.

Synpunkter som framförts av sakägare bedöms ha tillmötesgått i den omfattning som kan hanteras i detaljplanen.

De synpunkter, som framförts under planarbetet, har avvägts mot intresset att planlägga området. Även allmänna intressen har därvid beaktats. Sektor samhällsbyggnad bedömer att detaljplaneförslaget innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

## KVARSTÅENDE SYNUNKTER

Skriftliga synpunkter som inkommit under samrådet och bedömts inte fått dem helt tillgodosedda har inkommit från:

#### Sakägare

- Frösve 2:66
- Frösve 2:68
- Frösve 2:69
- Frösve 2:70
- Frösve 2:72
- Frösve 13:27

#### Övriga

- Dunshult 10:7
- Dunshult 10:8
- Dunshult 12:42
- Frösve 13:22
- Frösve 13:25
- Frösve 33:6

Skövde 2021-04-12

## SKÖVDE KOMMUN

Sektor samhällsbyggnad

Caroline Hagström

Sektorchef Samhällsbyggnad

Anna Olsson

Planarkitekt

Linda Kjerfve

Planarkitekt







**SKÖVDE**

Sektor samhällsbyggnad

Postadress 541 83 SKÖVDE Telefon 0500-49 80 00 Hemsida [www.skovde.se](http://www.skovde.se)